



(Pages : 4)

3858

Reg. No. :

Name :

First Professional Ayurvedacharya (B.A.M.S.) Degree Examination, July 2009
SANSKRIT (Paper – I)

Time : 3 Hours

Max. Marks: 100

Instruction : Parts A and B should be answered in separate answer books.

PART – A

I. पञ्चसूत्राणि व्याख्यात :

- | | |
|----------------------------|------------------------|
| 1) अकथितं च। | 2) आदिरन्त्येन सहेता । |
| 3) सहसुपा । | 4) स्तोश्चुना श्चुः । |
| 5) उरण्पटः । | 6) हशि च । |
| 7) कर्तुरीप्तितातमं कर्म । | 8) शेरि। |

(15)

II. सप्रमाणं षण्णां सन्धिकार्याणि लिखत :

- | | |
|------------------|---------------------|
| 1) गङ्गौघः । | 2) तट्टीका । |
| 3) प्रेजते । | 4) पित्तश्च । |
| 5) मोहारति । | 6) विष्णुस्त्राता । |
| 7) रसोत्पत्तिः । | 8) उपेन्द्रः । |

(12)

III. विगृह्य सप्रमाणं चतुर्णां समासकार्याणि लिखत :

- | | |
|------------------|----------------|
| 1) अधिहरि । | 2) कुम्भकारः । |
| 3) रामकृष्णौ । | 4) सप्तर्षयः । |
| 5) प्राप्तोदकः । | 6) पञ्चगवम् । |

(8)

P.T.O.

3858

-2-



IV. अधो रेखाङ्कितानां चतुर्णां विभक्तिसाधुत्वं विशदयत:

- | | | |
|------------------------|------------------------|-----|
| 1) विप्राय गां ददाति । | 2) नमस्तुभ्यम् । | |
| 3) मातुः स्मरति । | 4) शतंजयति देवदत्तम् । | |
| 5) कुरे आस्ते । | 6) हरये नमः । | (6) |

V. a) राम-युष्मद् - तत् एतेषां शब्दानां सप्तमी एक-द्वि-बहु-वचनरूपाणि लिखत । (3)

b) भविष्यति-करोषि - भवतु - एतेषां क्रियारूपाणां धातु-पद-लकार पुरुष वचनानि लिखत । (3)

c) प्रत्याहारान्तर्गतानि त्वर्णानि लिखत -

- | | | | |
|----------|----------|--------|-----|
| 1) शल् । | 2) खद् । | 3) यण् | (3) |
|----------|----------|--------|-----|

PART - B

VI. चतुर्णां अशुद्धिपरिहारं कुरुत :

- 1) अयं उमायाः गृहम् ।
- 2) भवान् कुत्र गच्छति ?
- 3) कोकिलाः वसन्तं काले मधुरं कूजति ।
- 4) गानेन सर्वाः जनाः तुष्यन्ति ।
- 5) यदा सूर्यः अस्तम् आयते तदा ताराणि प्रकाशते ।
- 6) इयं अत्यल्पं धनम् । (6)

VII. पञ्च संज्ञाः सोदाहरणं विशदयत :

- 1) उपसर्जनम् ।
- 2) प्लुतः ।
- 3) संयोगः ।
- 4) सम्प्रदानम् ।
- 5) आप्तेडितम् ।
- 6) कर्ता । (10)



VIII. त्रयाणाम् आशयं विशदयत :

- 1) शकन्ध्वादिषु पररूपं वाच्यम् ।
- 2) तदर्थेन प्रकृतिविकृतिभाव एवेष्टः ।
- 3) वाक्यस्मरणयोरडित् ।
- 4) यणः प्रतिषेधो वाच्यः ।
- 5) अक्षादूहिन्यामुपसंख्यानम् ।

(9)

IX. माहेश्वरसूत्राणि लिखत ।

(4)

X. पूर्यत :

- 1) कु-चु-टु-तु-पु- एते ।
- 2) प्रसक्तस्यादर्शनम् ।
- 3) तस्य परम् ।
- 4) पदान्तस्य सस्य _____ श्व सः स्यात् ।
- 5) चकारात् _____ कार्येभ्यः ।
- 6) नदीभिः सह _____ समस्यते ।

(3)

XI. आङ्ग्लभाषायामनुवदत :

- a) 1) एकेनापि कुवृक्षेण कोररास्थित वह्निना ।
दश्यते तद्वनं सर्वं कुपुत्रेण कुलं यथा ॥
- 2) महाजनस्य संसर्गः कस्य नोन्नतिकारकः ।
- b) मातृवत् परदारांश्च परद्रव्याणि लोष्टवत् ।
आत्मवत् सर्वभूतानि यः पश्यति सपश्यति ॥
- c) क्षमाशस्त्रं करे यस्य दुर्जनः किं करिष्यति ।
अतृणे पतितो वह्निः स्वयमेवोपशाम्यति ॥

(2)

(2)

(3)



- d) एकदा पक्षिणः संभूय मन्त्रयामासुः “अस्माकं राजा वैनतेयः । स च वासुदेवस्य सेवायां तत्परो नास्माकं कामपि चिन्तां करोति । किं तेन राज्ञा नः प्रयोजनम् ? अतोऽन्य कमपि राज्येऽभिषिञ्चामः” :-इति । एवं निश्चित्य तैः भद्राकारम् उलूकम् अवलोक्याभिहितम्- ‘एष उलूकः अस्माकं राजा भविष्यति । सम्पाद्यन्तां पट्टाभिषेकसम्बन्धिनः सम्भाराः’ इति ॥

(5)

XII. गैर्वाण्यामनुवदत :

Long ago, there lived a lion named Vikram. He had been trying to hunt for his pray for the last two days, but could not succeed due to his old age. He was no longer strong to hunt for his food. He was quite disappointed. One day, while he was wandering in the jungle, he came across a cave. There must be some animal inside it, and wait for its occupant to enter. As soon as he occupant enters the cave, he thought that ‘I shall kill him and eat his flesh’.

(6)